

- למבינים בביזנס: בזה תתעסק
- הרצה לטעום אור? קח זכוכית מגדלת
- התמימות הפשיטות שבכל עצה
- לימוד התורה המעלה את החן
- לדת ללא הפסקה
- התורה הזמנית:**
- ההצלה מהבושה שבגרונים
- הגוף בעבודת ה'
- קבלת התורה - הכנה למעברים
- דיני התורה אל מול אבות ניוקן
- דוגמא אישית מה?
- נשענת כבר!
- מים אחרונים - חלק ג'
- עלי מרפא**
- שער הגליון**
- יין הונגרי**
- למעשה**
- בני היכלא**
- דרכי נועם**
- טעם גן עדן**
- כוכבי אור**
- עומק הפרשה**
- חנך לנער**
- שאל בני**
- הלכה פסוקה**

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

האור גנוז בתוך החושך

השטח שנראה לנו הכי מוכר וידוע הוא האזור שבין אדם לחברו, ודווקא לגביו אין לנו כמעט מושג

סוד שמור

הסוד היותר שמור בעולם הוא משהו שעלול להישמע לנו פשוט מדי, אבל הוא ממש לא פשוט. האופן בו השם יתברך נוכח כאן בעולם, זה הסוד השמור והגנוז ביותר, ויש עוד משהו - הנשמה שלך, גם היא סוד שמור.

מרב התנצחות נלהבת עם החבר, אינך מצליח לראות ולמצוא כאן את השי"ת

העובדה שהשי"ת נמצא בכל דבר ממש ובכל רגע ובכל מצב ומציאות, גם השגרתית ביותר - היא סוד. אחד המקומות האחרונים שאנשים מצפים לגלות בו את ה', אלו העניינים הקטנוניים כביכול שבין אדם לחברו, דווקא בתחום הזה נדמה לאדם ש'מה הקשר בכלל לרוחניות ולקב"ה, זה בסך הכל עניין שלי עם החבר שלי...'. הנה כי כן: אור ה' שעל קיומו בוודאי כלנו יודעים ומסכימים, גנוז הוא.

כשהאיר האור הגנוז בעולם, אדם ידע נאמנה שבכל דבר ממש יש ה', אפילו בתוך ההרגשות היומיומיות והמחשבות שאני עצמי איני מצליח להבחין בהן, לפיכך היה מביט ורואה מסוף העולם ועד סופו. אבל האור הוצפן מפני הרשעים שאינם מחפשים את ה', והוא שמור לצדיקים ולמתבודדים שמחפשים אמונה ואלוקות בכל דבר.

בפרשת השבוע, יורדת התורה ומגלה היכן באמת השמים ואיפה הגבהים. גובה הוא מידת הקרבה לה', הר סיני נמוך מכל ההרים סביבותיו, הוא נבחר מחמת ענוותנותו, וענווה אמיתית היא ההסכמה להיות היכן שה' הניח אותי ולחפש בניצחיה עוד רצון של ה' כדי למלא אותנו בשמחה ובהתלהבות. הבעיה הכי גדולה בין אדם לחברו זו לא עצם המריבה וחילוק הדעות, אלא העובדה שכרגע, מרב התנצחות נלהבת עם החבר, אינך מצליח לראות ולמצוא כאן את ה'. ובכן, עד האלוקים יבוא דבר שניכם. הדיינים נקראים 'אלוקים' על שום שבאמצעותם אתה תגלה את האלוקות שניצבת שם, אצל הדיינים ואצלך ממש גם בתוקף הוויכוח והקטנות.

פרשת השבוע שמופיעה לאחר פרשיות המכילות אירועים חשובים ועצומים? בתולדות ימי ישראל, עוסקת דווקא במה שנראה כמו דברים ארציים, ואפילו נחותים; סכסוכים כספיים, עבד עברי וכו'.

- - - לא כל אחד מסתובב בעולם עם תחושה שמה שחסר לו הוא האור הגנוז. הרוב מן הסתם סבורים שבמקרה שלהם, שאיפה מהסוג הזה היא סוג של 'מותרות' ביחס לשאר המטלות הרוחניות.

רבינו בכל אופן מוסר את ההוראות למעוניינים בכך, והן נמצאות בתורה ט"ו שבליקוטי מוהר"ן שכדאי מאוד לגשת וללמוד. ויש סעיף אחד שמסכם את הכל בצורה מאוד מעשית - להרבות בהתבודדות ולשפוט את עצמו בכל עת על כל מעשיו ועסקיו אם כך ראוי להתנהג (ליקוטי עצות - התבודדות). ובכן, זו הדרכה ברורה מאוד לחיים יהודיים ראויים ולהתנהגות נאותה בין אדם לחברו, אבל איפה זורח כאן אור גנוז וסודות תורה שיתגלו לעתיד?

אור הגנוז

האור הגנוז הוא אורו של היום הראשון שזרח בעולם והוצפן כדי לא לאפשר לרשעים להיות ניזונים ממנו ולנצלו לרעה. ההארה שמורה עבור הצדיקים ולעתיד לבוא. סגולותיו של אור זה שאדם צופה בו ומביט מסוף העולם ועד סופו. ופנימיות הכוונה: לראות 'מסוף העולם' - מקצה החומר והגשמיות, 'ועד סופו' - עד החלק אלוך ממעל שבאותו גוש עפר מעופר.

התחום שעשוי להיראות הכי פחות רוחני ובוודאי שלא קשור לעתיד לבוא, הוא השטח שבין אדם לחברו. זו תורה של פרטים קטנים ולעיתים גם של אנשים קטנים שגונבים ומרמים ולוטשים עינם לממון חבריהם. אבל בדיוק בשטח הזה מוצפנים סודות האור הגנוז. כותב רבי נתן: 'הַמְצוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לַחֲבֵירוֹ יֵשׁ בָּהֶם סוּדוֹת עֲמֻקִּים וְרִצְוֵן גְּדוֹלִים מְאֹד עַד אֵין סוֹף וְאֵין תַּכְלִית, וְכֻלָּם בְּשִׁבְלֵי הַתַּכְלִית הָאֲחֵרוֹן לְמַעַן יֵיטִיב לָנוּ לְעוֹלָם שֶׁפָּלוּ אַרְבֶּ טוֹב'.

חושן משפט הוא גם מה שבין האדם לעצמו. ההתבודדות היא עצה עליונה וגדולה מן הכל, אבל היא נרקמת במקום שגרתית ופשוט עד מאוד. והיא דומה מאוד ל'חושן משפט' - עשויה מפרטים קטנים ומפשפשת במעשים של יום-יום. לדבר עם השי"ת על מה שעבר עלי היום, בפשטות. איך התנהגתי ומה עשיתי, והיכן אני בעולם.

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

מחפש עסק מוצלח? תדבר בכל יום עם חבר בעבודת ה'!

ב"ה יום ג' יתרו ת"ב

--- כְּמוֹ שֶׁכָּל הַמְשָׂא וּמִתֵּן שֶׁל הַיָּצָר הַרַע הוּא עִם הָאָדָם כְּמוֹ כִּן צְרִיף הָאָדָם לַעֲשׂוֹת כְּנֶגְדוֹ שִׁוְיָהּ כֵּל מְשָׂאוֹ וּמִתֵּן רַק בַּתּוֹרָה הַתְּפִלָּה וְשִׁוְיָהּ בֵּינֵנו לְבֵין קוֹנֵנו וְשִׁוְיָהּ עִם הַבְּרִיָּו וְעִם רְבוֹ, לְתֵן וְלִשְׂא רַק בְּעֶסֶק זֶה. כִּי צְרִיכִין לְהֵרֵךְ מְאֹד לְקַיֵּם מַה שֶׁתְּכַוֵּן בַּתּוֹרָה וְאִתָּם תִּהְיֶה לִי מְמַלְּטַת כְּהַנִּים, לְהֵאִיר עַל עֲצָמוֹ הַשְּׁלֵט מְקֻדָּוֹת, דְּהֵינֵנו לְדַבֵּר בֵּינֵנו לְבֵין קוֹנֵנו לְהֵאִיר הַתְּפִלָּה הַקּוֹדֶשֶׁת מִפְּנֵי זֶה, וְכֵן לְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ בִּירְאַת שָׁמַיִם כְּדִי שֶׁיֵּאִירוּ זֶה בְּזֶה הַתְּפִלָּה טוֹבוֹת שֵׁשׁ בְּכָל אֶחָד מֵהַ שְׁאֵין בַּחֲבֵרוֹ, וְכֵן לְדַבֵּר עִם רְבוֹ וְכֵן לְקַבֵּל הַתְּפִלָּה הַכְּלָלִית וְכו'.

וְצְרִיכִין לְעֶסֶק בְּזֶה הַרְבֵּה בְּכָל יוֹם וְיוֹם וְשִׁוְיָהּ כֵּל עֶקֶר מְשָׂאוֹ וּמִתֵּן שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד רַק בְּזֶה. כִּי חוּץ מִזֶּה הַכֵּל הַכֵּל, הַכֵּל הַכֵּל. הַכֵּל הַכֵּל יִדְּךָ אֵין בּוֹ מְשָׂא.

וְשֵׁים לְבָרָה הַיֵּטֵב וְדָא רַק מִפְּנֵי וְכַפֵּה בְּאִים הַשְּׁתַּמְיִם שֶׁלְכֶם בְּכָל יוֹם לְחֹק בְּכָל פְּרִטֵי הַמְשָׂא וּמִתֵּן שֶׁלְכֶם. אִם הָאֲמִינִים עוֹשִׂים מְלֵאכְתָּם כְּרֵאִיו, וְאִם כְּבֵר עֲבָדוֹ כְּפִי שְׂכִינְתָּם וְכו', וְשֶׁאֵר מִינֵי פְּרִטִים רַבִּים אֲשֶׁר כָּל הַיּוֹם חוֹלְף בְּזֶה. וְכֵן הוּא פֶה וּבְכָל הַמְקוֹמוֹת בְּכָל עֶסְקֵי הַמְשָׂא וּמִתֵּן שֶׁהוּא רַק חַיִּי שְׁעָרָה.

וְאִךְ לֹא נִלְמַד אֲלֵפִים קָל וְחֹמֶר כְּפִי וְכַפֵּה וְכַפֵּה צְרִיכִים לְשׂא וּלְתֵן בֵּינֵנו לְבֵין קוֹנֵנו וְעִם חֲבֵרֵינוּ וְכו', לְחַשֵּׁב תְּחִבּוּלוֹת וּלְבַקֵּשׁ עֲצוֹת וְכו' אֵין לְהַנְצִיל מִקַּל רַע וּלְמַצּוֹת חַיִּי הַעוֹלָם, חַיִּים נְצַחִים נְעִימוֹת בְּמִינֵהוּ נֶצַח אֲשֶׁר הַתְּפִלָּה וְהַחֲפִשׁ בְּעֲצָמוֹ וְהַמְשָׂא וּמִתֵּן בְּזֶה בְּעֲצָמוֹ יָקָר מְאֹד אֲפֹלוֹ אִם נִדְּמָה שְׁאֵין מוֹצֵאֵין כְּלָל, מַה שְׁאֵין כֵּן בְּשֶׁאֵר מְשָׂא וּמִתֵּן.. נתן מברסלב

חק ולא יעבוד

יום	יום לחודש	ליקוטי מוהר"ן קמא	ליקוטי הלכות ח"ב	משנה ברורה ח"ו	דף הומי מועד קטן	עלים לחיוב
שבת	כו	כו.	רכז	קנח.	ז	שו
א	כז	כז.	רכח	קנח:	יח	שז
ב	כט	כח.	רכז	קנט.	יט	שח
ג	ל	כח.	רכז	קנט:	כ	שט
ד	א	כט.	רכח	קס.	כא	שי
ה	ב	כט:	רכט	קס:	כב	שיא
ו	ג	ל	רל	קסא.	כג	שיב

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן קמא, סימן כ"ב

תמימות ופשיטות

רבי נתן טרם הסתלקותו התאנח - כך סיפר ראבר"ן - ענה ואמר 'מה חושבים אתם, מדוע מתאנח אני? כלום מעטתי בתורה ותפילה, הרי שמרתי על הזמן ככל שהיה ביכולתי. מתאנח אני על שמא לא יצאתי ידי חובת התמימות ופשיטות של רבינו.

בענין זה צריך לדבר הרבה, אודות רבינו בעצמו, רבינו היה הרי חכם דקדושה, עד שרבי הירש לייב מאליק התבטא עליו שהכינוי 'ויחכם מכל האדם' הוא קטן בשבילו. בכל זאת היה דרכו של רבינו אך ורק דרך התמימות והפשיטות. כל עצה של רבינו אם מקבלים אותה בתמימות ופשיטות, כפי שנמסרה ונאמרה לנו, אזי יש לה את ה'חן' האמיתית שבעצה, אם רוצים לשנות מעט [עפיס גיבן א דריי] הפסידה כבר העצה את התמימות והפשיטות.

על זה התאנח רבי נתן שמא לא יצאתי ידי חובת אותה תמימות ופשיטות. רואים אנו שב'חסידות' שלנו מונח איפה איזשהו דרך אחר, דרך של תמימות ופשיטות.

ועל זאת יתפלל כל חסיד, לזכות לתמימות עם אמתך, שלא לשנות ולצחצח [באפיצן] במשהו חלילה בענין רבינו, אלא כמו שרבינו אמר, כך אני רוצה לקיים. רבינו הרי אמר שצריך לשפוך את הלב לפני השי"ת, אסור לעשות בזה שום שינויים, שלא לרצות לצחצח את הדיבור. כך היא העצה כהויתו, כך היא, וכמו שרבינו שצריך לדבר לפני השי"ת כדבר איש אל רעהו.

כשהתקרב רבי נתן לרבינו בעשרת ימי תשובה, הניח רבינו ידו על כתפו תוך שהוא מפטיר ואומר 'ובנוסף לכל זה, הרי טוב מאוד כששופכים את הלב לפני השי"ת כמו לפני חבר וידיד אמיתי'. הדברים נכנסו לאזניו ואז כבר ידע וחש כי עי"ז בוודאי יהיה איש כשר.

השי"ת היה בעזרו ורבי נתן כששמע איזה דיבור מרבינו, היה שומעו ומקיימו כהויתו, ולא היה עושה בו שינוי כלשהו.

נצור לשונך הלכות לשון הרע

יש דברים שאינם הוכחות ברורות לכן אסור לסמוך עליהם לקבל לשה"ר, אבל להיות תוכחה עושים ספק, וחיבים לחקור אם אמת הדבר כדי להוכיח את החוטא לפי דיני תוכחה שיתבאר.

אם המספר לשה"ר דיבר לפני שלשה שומעים או יותר ידוע לו שיתפרסמו דבריו ויגיעו לאדם שעליו דיבר, ואם הוא משקר בסיפורו יבא אותו אדם ויריב אתו על שמפיץ עליו שמועות שקר, ומוציא עליו שם רע, לכן נזהר המדבר לפני רבים לא לשקר, מ"מ אסור לסמוך על הוכחה זו ולקבל הלשה"ר, ומוותר רק לחשוש.

אם המספר לשה"ר דיבר לפני האדם שעליו הוא מדבר והוא שמע ושתק, ולא הכחישו, אף באדם שדרכו תמיד לא לשתוק כשמדברים עליו לא אומרים ששתיקה כהודאה באשמה ואסור לקבל לשה"ר, אם הוא מתנצל ומתוך התנצלותו ניכר שהלשה"ר אמת, מותר לקבל הלשה"ר [לגנות בלבד ולא לדבר עליו] (קיצור הלשה"ר חג).

י וְכָל אֶחָד מֵאַתְנֵי צְרִיךְ לְרֵאוּת שְׂפָא יְהִיָּה הוּא הַגּוֹרֵם לְהַפְרִיד אֶהְבָּה שְׂבִינֵינוּ, שְׂפָא יְהִיָּה ח"ו נֶרְנָן מְפָרִיד אֶלֶיךָ, שְׂפָא יְהִיָּה ח"ו הַשֵּׁטֶן מְרַקֵּד בִּינֵינוּ: (נתיב צדיק, מכתבי ר' נתן ב"ד יהודה, מו)

הסוד להעלאת החן: לימוד התורה

בכל חלקי התורה, כיון שבכל חלק וחלק מלימוד התורה יש שכל פרטי ומסויים שיכול להאיר לו אור השכל ולהוציא ממנו את הרוח שטות, כי יש שכל של גמרא, ויש שכל של שו"ע ויש שכל של זוה"ק, ושל מדרש וכו' וכו', ועיקר כוונת הלימוד יהיה שלומד בשביל שיהיה לו הכח לחזק הקבלת עול מלכות שמים ולהתקשר כפי כוחו באור השכל דקדושה.

ו. ובעיקר יראה להאיר על עצמו פשטות אור החן בעת לימודו, מה שהוא האדם השפל זוכה ללמוד ולעסוק בחוקי מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, שאין חשיבות גשמי בעולם שישוו לכבוד הזה. [ובזה יוציא מעצמו כל הבלבולים שיש בענין לימוד התורה הק' מה שאינו יודע מה ללמוד או שנשבר ליבו בקרבו שרואה שאינו למדן וכו', כי ישים כל מחשבתו להאיר על עצמו החן וחשיבות שיש לו שזוכה לעסוק בחוקי המלך, ומה ההבדל מה הוא לומד ואם יודע ללמוד וכו' אם לאו]

ז. יקבע עצמו בלימוד ספרי הצדיקים הק' ובעיקר בספרי רבינו הק', כי בספריהם הק' השאירו לנו ברכת ה'חן', היינו שיוכל האדם להכיר בחן האמיתי של ישראל, ושם מתגלה בפירוש עצם מהות השכל של כל דבר והחן האמיתי של ישראל, וכן דרכי החיזוק ועמידה לעוצם התגברות כסילות היצר בחן העוה"ז.

(על פי ליקו"מ סי' א)

א. בכל פעם שמתגבר על האדם נסיון יזדרז לחטוף איזה לימוד תורה, כמה שאפשר אפילו קצת, כדי שהתורה הק' תתן לו הכח לצמצם לקבל על עצמו קבלת עול מלכות שמים, וכך יתחזק אצלו הכח הפנימי בנפשו לעמוד חזק נאמן להשי"ת באותו הנסיון.

ב. ירגיל עצמו בעת שלומד תורה, לחשוב שאינו לומד סתם לשם לימוד בעלמא, אלא לומד כדי שהתורה הק' תציל אותו מפגיעת היצר הרע, שחז"ל כינו אותו בשם 'מנוול', כי הוא היפך החן האמיתי, והוא רוצה להסתירו ולהראות את הניוויל של העולם כאילו יש לו חן, וכך הוא רוצה לעשות את האדם משוגע ממש, ולהפיל אותו לכסילות וקטנות, כאילו שקר העוה"ז יהיה חשוב בעיניו.

ג. ועל כן בעת שלומד יכוון שבתורה הק' יש כח של גילוי אור השכל דקדושה, וכל דיבורי התורה הק' הם שמותיו של השי"ת, שבכוחם לרפאותו משגועו היצה"ר שאינו חפץ להסתכל בשכל של כל דבר.

ד. מי שרוצה כח לעמוד נגד הבלבולים השקריים של העולם הזה, ישתדל לקבוע לעצמו בכל יום ויום שיעורים קבועים בתורה הקדושה לפי כוחותיו, שעל ידי זה יהיה לו הכח לצמצם את עצמו באמונה, להתקשר תמיד לאור השכל הפנימי.

ה. זהו מעלת הזוכה שיהיה לו שיעורים

הליכות

שיחות ומנהגים

התחזקות

פחות בְּזָה הָעוֹלָם:

מִוְהַרְבֵּית אָמַר: "דְּעַר בְּעַל דְּבַר מֵאֵט אַ מְעַנְטְשֵׁן זִינְדִיקֵן, מֵיִינט עַר נִיט אַזוי דְּעַם פֿגָם, וַיִּיל עַר וַיִּיסט אַז מֵעַן קֵעַן טָאָהן תְּשׁוּבָה, עַר מֵיִנט נָאָר דְּעַם אַרְאָפּוֹרְפֵן עַר וַעַט וַעַר בֵּי זִיךְ גֶּעפֿאַן דָּאָס מֵיִנט עַר אֵינְגאַנְצֵן" - "כִּשְׁמִיפְתָּה הַיֵּצֵר אֶת הָאֵדָם לְחֵטָא חֲלִילָה, אִין פֿגְנוּת כֵּל כֵּךְ לְעֵצֶם הַפְּגָם, פִּי הוּא יוֹדֵעַ שְׂיִכְלוּ לְעִשׂוֹת תְּשׁוּבָה. אֶלָּא הוּא מִתְפַּנֵּן בְּקַ לְגַפְיָה, הֵינֵנו שְׂיִפּוֹל הָאֵדָם בְּעֵינֵי רַחוּ, וְזָהוּ כֵּל פֿגְנוּתוֹ."

הֵינֵנו שְׂפָגְתָּה הַיֵּצֵר הָרַע הוּא לֵיאִוֵשׁ עֲצָבוֹת וּמִפּח נִפְשׁ מֵה שְׂיִפּוֹל הָאֵדָם בְּדַעְתּוֹ לְאַחַר הַמְכָּלוֹל וְעַל יְדֵי זֶה יִפֵּל כְּבָר הָאֵדָם מֵעֲצָמוֹ בְּחֲסָאִים רַבִּים, וּמִנְדָּה אֶל דְּחִי. עַל פִּן צְרִיךְ הָאֵדָם לְהִזָּהַר בְּאַיִה אִפֵּן שְׂהָא, לְבָלִי לִפְלַע עֲצָבוֹת עַל יְדֵי זֶה. (שיח שרפי קודש)

מִוְהַרְבֵּית אָמַר: "אוֹיֵךְ יַעֲדֵן לְעַפֵּל פֿון הַתְּעוֹרְרוֹת דְּאַרְיֵךְ מֵעַן צוֹ הָאָפֵן אַ פֿול שְׂיִסְעֵלַע פֿון [=] - "עַל כֵּל פִּי הַתְּעוֹרְרוֹת, צְרִיכֵן לָזֶה קַעְרָה מְלֵאָה שֶׁל הַתְּחַזְקוֹת:"

מֵאִמֵּר מִוְהַרְבֵּית (הַמּוֹבָא בְּלִקוּטֵי הַלְכוֹת): "רְדָאִי לְהָאֵדָם הַבַּר דַּעַת שְׂיִהְיֶה מְרַצָּה, שְׂאִפְלוֹ אִם לֹא יִפְעַל כֵּל עֲבוֹדָתוֹ וְטָרְחוֹ וַיִּגְעוּ, רַק שְׂעַל יְדֵי זֶה יִנְצַל פֵּעַם אֲחֵת מֵאַיִה עֲבָרָה גְּמוּרָה אוֹ הִרְהוּר אוֹ תְּאָהָה כֵּל יְמֵי חַיָּו וְכוּ', גַּם זֶה הָיָה כְּדָאִי לוֹ וְכוּ', עַן שָׁם וְהָיָה מְפָרִיד בְּזָה רַבִּי אַבְרָהָם ב"ר נַחְמָן וְאוֹמַר: "וַעַר שְׂמוּעָסֵט מִיט אַ הִרְהוּר תְּשׁוּבָה מַעַר" - "וְיָמֵי מְדַבֵּר כְּבָר אִם גַּם עוֹד יִזְכֶּה לְהִרְהוּר בְּתְשׁוּבָה בְּדָאִי שְׂפָדָא וְכְדָאִי:"

מִוְהַרְבֵּית הָיָה לוֹ בְּבִיתוֹ אוֹיְבֵנו שְׂיִטְבֵּל (עֲלִית בֵּית), וּפֵעַם בְּאַמְצַע הַיּוֹם כְּשֶׁסָּגַר אֶת הַיְלִילוֹת נִעְנָה וְאוֹמַר: "וַיִּנְצִיעֵנו אַ קוֹק אִין דְּעַר עוֹלָם" - "הַבְּטָה אֲחַת

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על תורה כ"ב - התורה הזמנית

ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

ועזרת דקדושה הוא בחינת תשרי, ועל כן נקרא "ירח האתנים" (מלכים א ח), מלשון תקיפות ועזרת, כי אז צועקין ישראל קולות וקול שופר, שהקולות פלם הן בחינת עזרת פנ"ל, ועל כן אז נהתמו ונתקנו שני החותמות, חותם בתוך חותם, כי על ידי עזרת דקדושה זוכין לאמונה, שהיא בחינת חותם הדין, ועל ידי זה זוכין לקבל מוסר ממוכיחי הדור, שהיו בחינת חותם הרגלין פנ"ל, שהם בחינת שני החותמות, חותם בתוך חותם, פנ"ל:

וזה תשרי בגימטריא שתי פעמים חות"ם עם הב' תבות (פמבא) בכתבי הא"י, בכונות נעילה והושענא רבא. ועל כן בתשרי שמחת ישראל, כי עזרת הוא על ידי השמחה פנ"ל, כי חתום ה' היא מעצמם, וגם המקרא הזה נאמר על ראש השנה:

סדר התיקון של חודש תשרי

כי עיקר סדר התיקון בפועל הוא בבחינת סדר הזמנים הוא בחודש תשרי, וההתחלה הוא בראש השנה שאז צועקים קולות של תשובה, ואז זוכים לקול השופר דקדושה שהוא עיקר המתקת הדין לכל השנה, והיינו המשכת כח העזרת דקדושה שעיי"ז יכולים להתחזק בדרך התורה בכל השנה, ואחר כך בכל עשרת ימי תשובה ממשיכים לעסוק בקולות דקדושה ובהכנת עזוף הגוף, עד שביום הכיפורים זוכים לחותם הראשון, ואז זוכים להארת התשובה עד שכל הירידות נהפכים לעליות ונעשים מהם תורה, ועל כן ביום כיפור הוא זמן קבלת התורה מחדש שהוא בחינת מה שאז ניתנו הלוחות השניות, (וכמובא כל זה בדברי מוהר"ת בהלכות ספר תורה הלכה ב אותיות ד-ב).

ואחר כך בסוכות זוכים בפועל להארת השבעה רועים, שהם השבעה אושפזין קדישין שבאים לסוכתנו, ועיי"ז נמשך עלינו שמחה ועזרת דקדושה. ובהושענא רבא אז הוא גמר התיקון, ואז זוכים לבחינת התיקון החותם השני, חותם בתוך חותם, ועיי"ז כל אחד מישראל חתום בתוך הקדושה, היינו שיש לו את הכח לעבוד את השי"ת בכל השנה.

והעיקר תלוי בכך שהאדם יאמין בכח החותמות דקדושה ולא יפגום בהם, אלא אדרבא יעסוק בבחינת תיקוני החותמות וכפי המבאר בכל המאמר באריכות, ואז יוכל להיות חתום בתוך הקדושה ולעלות מדרגה לדרגה בכל פעם, ולזכות לנעשה ונשמעו בדרגה חדשה בכל פעם לפי מדרגתו באותו זמן.

(השקטות השייכים להתורה האמת): וזה (דברים ז): "והיה עקב תשמעו את המשפטים האלה", עקב בחינת רגלין, ורגלין הם בחינת המוכיחי חים פנ"ל, וזהם מנגלים הדינים, והם מוכיחים את הדור. וזה: "והיה עקב תשמעו", הינו, שמבחינת רגלין, הינו המוכיחים, "תשמעו את המשפטים האלה", הינו הדינים, כי להם מנגלים אותם פנ"ל, והם מוכיחים בזה את הדור פנ"ל:

כללות העניין נחבאר באריכות באות א/, וכאן מוסיף אזהרה מיוחדת שצריך לשמוע את התוכחה דייקא מהצדיקים שלהם מגלים את הדינים, כי הם מוכיחים באופן שממתיקים עיי"ז את הדין ומקברים את האדם באמת להשי"ת.

כל הקולות הם בחינת עזרת קול המוכיח הוא בחינת קול שופר, כמו שפתיב (ישעיהו יח): "פשוף הרם קולך", וכן קול נגינה. וזה בחינת (תהלים ל"ג): "היטיבו נגן בתרועה" קול הנגון הוא בחינת תרועה, בחינת שופר, בחינת "ואתה תרעה את עמי" פנ"ל:

כללות עניין זה נחבאר באריכות לעיל, שבאמת עיקר העצה למעשה

לתת ושוב לתת

המבוא, ומשם אל הטרקלין המפואר, המוליך אל חדר נוסף... כמעט הלך לאיבוד בתוך הטירה המסועפת, עד שהגיע אל חדרו של חברו.

שח לו על מצבו הקשה, וכי בעל הבית הוצה לגרשו מביתו, באם לא ישלם את חובו הגדול. קם ר' אבאלה ממקומו, ניגש אל הארון, שולף משם חמשה רובל טבין ותקלין ומגיש לחברו; היה זה סכום שהספיק לדמי שכירות של שנה שלמה. "את השאר אסוף אצל אנשי שלומנו..." הפטיר.

רבי פנחס יהושע מודה לידידו מקרב לבו, ופונה לצאת, כשמגיע הוא לחדר הסמוך שומע הוא את קולו של בעל הבית הקורא לו בשמו, הוא סב על עקבותיו וחזר.

ר' אבאלה מושיט לו חמשה רובלים נוספים ונפרד ממנו בברכת שלום. הוא צועד שוב לכיוון היציאה, והנה, פעם שניה רודפת אחריו קריאתו של ר' אבאלה: "רבי פנחס יהושע..."

גם הפעם, העניק לו ר' אבאלה חמשה רובל נוספים. רבי פנחס יהושע סבור היה שבזאת תם העניין, אך הדבר נשנה על עצמו: הוא פונה לצאת וקולו של ר' אבאלה מדהדה בעקבותיו: "רבי פנחס יהושע..."

לא נחה דעתו של ר' אבאלה עד שנחו בידו של רעהו שלושים וחמשה רובלים טבין ותקלין... היה זה מלוא הסכום שאותו חב לבעל הדיירה.

לבו של רבי פנחס יהושע עלה על גדותיו, ושפתיו רחשו הודאה לבוראו. משם מיהר אל בעל הבית לסלק את חובו הגדול.

כשסיפר לחבריו אנשי שלומנו על נדבת לבו של ר' אבאלה, התפעלו הם עד מאוד מאופן הנתינה שלו. "אין זאת" אמרו, "אלא שקיים את דברי רבינו הקדוש (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ד') "כשמתחילין להתנדב לצדקה, אזי צריכין לשבר את האכזריות שלו להפכו לרחמנות, כי זהו עיקר עבודת הצדקה, כי מי שהוא רחמן בטבעו ונותן צדקה מחמת רחמנות שבטבעו אין זה עבודה..."

"הנה כי כן, כפה ר' אבאלה שוב ושוב את יצר הקמצנות, עד שהעניק לחברו את כל הסכום שהיה זקוק לו" - - -

כגודל עניותו של רבי פנחס יהושע מטשערין, מתלמידיו הקדושים של רבי נתן, כך גודל צדקתו. יומם ולילה התמיד בעבודת בוראו, בתורה ותפילה, מתוך דחקות מופלגת.

למרות כל זאת, לא נשמעה מפיו תלונה על מצבו החומרי הקשה, מלא היה שמחה על חלקו וגורלו - לשבת בבית ה'.

הוא ובני ביתו התגוררו בדירה שכורה, שדמתה יותר לבקתה. טיח מתקלף, ועזובה הניבטת מכל קרן זוית. אלא שגם דמי שכירות המועטים

מצבה שהוקמה ע"י אוהלי צדיקים בשטח בית העלמין בטשערין בו טמונים ר' פנחס יהושע, ר' אבאלה, ועוד מגדולי החסידים

שהיה עליו לשלם לבעליה - חמשה רובל לשנה - לא השיגה ידו, וכך ארע שחובו הלך ותפח.

לאחר שבמשך שבע שנים לא הצליח לסלקו, פקעה סבלנותו של בעל הדיירה והוא הבהיר לו: "אם משלם אתה לי את חובך המסתכם ב-35 רובל עד תאריך פלוני, הרי מוטב, ואם לאו, תיאלץ לפנות את הדיירה..."

רבי פנחס יהושע מחליט הפעם לחרוג מהרגלו שלא לפנות לבשר ודם, ולסור אל ידידו, מנגידי טשערין, רבי אבאלה.

רבי אבאלה, הלא הוא רבי אברהם אבא ראבינוביץ, היה מאותם בודדים שבחסידי ברסלב שזכו לשני שולחנות; מלבד עושרו הרוחני התברך גם בנכסים גשמיים רבים. בית ענק ורחב ידיים היה לו, שנראה היה כטירה של ממש, וסביבו גינות ופרדסים.

רבי פנחס יהושע מחיש צעדיו אל ביתו המפואר של רעהו ר' אבאלה, ונוקש על הדלת. בני הבית פותחים בפניו, ומורים לו להיכנס אל החדר הפנימי, שם שוהה אביהם.

כנס רבי פנחס יהושע מהפרוזדור אל חדר

לחידודא

לעיוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

תשובה לחידה הקודמת:
איזה מצווה "יקרה מאוד מאוד?"
"ועל-כן מצות קדוש הלבנה יקר מאד מאד."
(ליקוטי הלכות, קריאת התורה, ו.ה.)

מה זוכה מי ש'משתדל ביותר לקבל שבת כראוי לו?'

הזוכה: שלמה ברוך, ירושלים
זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן.

חילול שבת ז

נקודות דעת שאתם חידשתם

ניתן לשלוח חידושים קצרים על התורה הזמנית, עד יום ראשון בשעה 19:00

הוא להתחזק בקול דקדושה, כי כל קול דקדושה הוא בחינת עזות דקדושה, ועי"ז זוכים להמתקת הדין שיש בבחינת השופר.

בימי רבן גמליאל היה הידור, שהיהתה תורתם בחינת 'נשמע', בחינת תפלה. וזה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (מגלה כ"א): 'בימי רבן גמליאל היו לומדים תורה פעמידה' 'עמידה' הוא בחינת תפלה כנ"ל. ועל כן משמת רבן גמליאל בטל כבוד התורה, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (שם ובסוטה מ"ט):

בכל עולם יש בחינת נעשה ונשמע. וכן במלאכים יש נעשה ונשמע, כמו שפירשנו (תהלים ק"ג): 'גבורי כח עשי דברו לשמע בקול דברו', וכמו שאמרו רז"ל (שבת פ"ח): מי גלה רז זה לבניו, רז שמלאכי השרת משתמשין בו, שנאמר: 'גבורי כח וכו':

אי אפשר להתקרב אל הקדשה כי אם על ידי עזות, כמו שפירשנו: 'היו עז כנמר' כמבאר לעיל. וכן אמרו רז"ל (ביצה כ"ה): 'לא נתנה תורה לישראל, אלא מפני שהן עדין':

הנה רש"י מפרש שם שהתורה ניתנה כדי להכניע עזותם, אבל רבינו מבאר כאן שאדרבא הוא מעלה, שרק מחמת שהם עזים, עי"ז הם "יכולים" לזכות לתורה [ובאמת שני הדברים הם אחד כי ע"י עזות דקדושה מכניעים את עזות הגוף].

ודולה בושה, שנכפלה שני פעמים בפסוק (ויאל ב): 'ולא יבשו' וכו', 'ולא יבשו עמי לעולם' (מועד קטן ט"ז):

הגוף עדין והגיהנם הם בזה העולם משו, אך אי אפשר לבוא לשם מחמת הקרירות שבצד צפון ודרום. וצער הבושה גדול מאד יותר מעניש גיהנם, וכל יסורי עולם הזה יש בהם צער הבושה, שמתבייש מחבריו על שיש לו יסורין. וכן לעתיד לבוא צער הבושה גדול מאד, ואפילו כל צדיק נכזה מחפתו של חברו או לאותה בושה, או לאותה בלמה, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (בבא בתרא ע"ה), ואמרו שם: פני משה כפני חמה, פני יהושע כפני לבנה, או לאותה בושה, או לאותה בלמה וכו'. רחמנא לצלן. ואם הוא במדרגה שאין צריך להתבייש משום אדם יש להתבייש מהקדוש ברוך הוא, כי הקדוש ברוך הוא מקים כל התורה, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה: הקדוש ברוך הוא קובר מתים וכו', הקדוש ברוך הוא מבקר חולים וכו', ושאר מצות התורה שחשבו רבותינו, זכרונם לברכה: הקדוש ברוך הוא מקים אותם. וגם הקדוש ברוך הוא מתפלל, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה: מעין שהקדוש ברוך הוא מתפלל וכו', ומאי מתפלל? יהי רצון מלפני וכו'. ובנדאי שהקדוש ברוך הוא מקים מצות התורה ותפלה, כמו שראוי להקדוש ברוך הוא. וכמה רחוק בין קיום התורה שלו ובין תפלה שלו לתורה ותפלה של השם יתברך, כי כל אחד עובד השם יתברך לפי מדרגתו בבחינת נעשה ונשמע, הינו תורה ותפלה כנ"ל:

בפעם שהתחיל לומר התורה הזאת, התחיל מזה הענין הפתוב כאן, מענין הגוף עדין והגיהנם וצער הבושה וכו' כנ"ל. עד שנכנס מענין תורה ותפלה של השם יתברך בעצמו, פתוב כאן, ואחר כך נכנס על ידי זה מענין לענין עד שגמר כל התורה הנ"ל. אך בשעה שכתבתי לפני תורה זאת, הפך הדבר קצת וצד עלי להתחיל התורה מענין 'זוהם בתוך זוהם' כנ"ל, והשם יודע בנותו:

כפי שמבאר מוהר"ת רבינו התחיל את אמירת התורה מענין הבושה, אבל בתורה עצמה כמעט לא נזכר מענין הבושה אלא בענין 'בראשית - ירא בושתי', וגם מרומז בסוף המאמר שצריך לזכור תמיד את עונש הגיהנם שהוא העונש של העזות פנים, ועי"ז ינצל מהעזות, וכפי המבואר כאן עיקר הכוונה בזה לזכור את עונש הבושה שיש בגיהנם ועי"ז ינצל מהעזות שהיא היפך הבושה.

התורה היא יותר מזה, גם כשזוכה לאיזה נקודה של התמדה בתורה יזכור שבאמת אם הוא רוצה להדבק בהש"ת יותר מזה הוא צריך להתמיד יותר ויותר בתורה הק', ויתפלל ויתחנן להש"ת שיזכה להתדבק בו כראוי, ודווקא בדרך זו יזכה לעלות מעלה מעלה. וכך הוא בענין הקדושה, בימי השובב"ם בפרט, כל אחד עושה את חשבון נפשו, ויודע במה הוא צריך להתחזק בעיניים אלו, אבל בדרך כלל דווקא מחמת גודל הענין הוא מקבל פיק ברכיים, וכי הוא יכול להתקדש כראוי? והלא הוא יודע מכוחו...

אלא גם בזה הוא דרך זו, בכל דרגא יש נקודה מסוימת של קדושה שבה הוא יכול להתקדש ובה להתדבק בהש"ת, איש לפי מדרגתו ולפי מקומו, אבל מצד שני חייב לדעת שיש עוד מדרגה שהוא צריך להתפלל עליה, ודווקא זו היא דרך קבלת התורה, כי על ידה נזכה כלנו לקבל את התורה בשלמות, אכ"ר.

ברכה נ.א.

נסתרות, בחינת תפלה כנ"ל, דהיינו, כל אחד יש לו נעשה משלו ונשמע משלו. כלומר, הרבה פעמים האדם מתעורר באיזה ענין, להתמיד בתורה, להתפלל בהתלהבות, להזהר מכעס, וכן הלאה, עיקר העבודה בזה הוא לזכור שכעת אף על פי שהתגלה לו חכמה נפלאה שהיא באמת תורת ה', שהרי באמת זה דבר גדול להתמיד בתורה, ושלמות התורה היא להתמיד בה יומם ולילה בלא שום היסח הדעת וכל שכן דיבור בטל ח"ו.

אבל עדין היא אינה תורה שלו כלל, כביכול לא נתנה לו תורה זו כלל, כי באמת במקום שלו אין דבר זה בבחינת תורה אלא בבחינת תפילה, כלומר עדין הוא יכול להתפלל עליה שיזכה להתמיד בתורה כראוי, אבל מאחר שהוא יודע את כוחות נפשו, שהוא יכול להתמיד רק חמש דקות, יזכור שזה התורה שהש"ת נתן לו.

אבל יחד עם קיום מצוה זו הוא צריך לזכור שבאמת שלמות

לכבוד מערכת 'עלה לתרופה' כבר הרבה זמן רציתי להודות לכם על ההתחדשות שהתעוררה בעלון לפני כמה חדשים, במדורים חדשים בטעם עתיק, דברי החיזוק הנפלאים שנדלו ישירות מבאר החיים להחיות עם רב, והכל בעיצוב ברור ומאיר עינים. ועל כולם עולה (מבחינת) קבוצת המדורים על התורה הזמנית, שמאחדת את לומדי התורה הזמנית בכל מקום שהם, ונתנת לכל אחד טעום ביאור בתורה לפי רוחו ונפשו, במדורים שונים שכולם מתמצים מתורת רבינו ומהורג"ת.

יש לכם חלק גדול במה שאני מחזיק בלימוד התורה הזמנית, ובפרט בתורה כזו שהיא מורכבת מאד, והביאורים שאני מקבל במדורים אלו מאירים לי את העינים ומיישרים את הדעת. רבינו מדייש בתורה זו 'יש קבל ויגא וידגא וכן קבל ועולם ועולם' בחינת נעשה ונשמע, פי קל אחד לפי מדרגתו יש לו בחינת נעשה, בחינת תורה, הינו הנגלות לו, ובחינת נשמע, שהיא בחינת

טעם גן עדן

ליקוטי מוהר"ן למעשה | תורה כ"ב [זי]

להאמין בחשיבות הגוף שתהיה כלי אל הנשמה

התרי"ג מצוות הם רק מעשים שבגוף. ואפילו המצוות התלויות בלב ובמחשבה, הם על ידי כלי המח הגשמי וכלי הלב המגושם.

ד] וזהו ענין פורים, שהמן רצה להרוג את הגוף כי אף שכתוב בספרים החילוק בין היוונים להמן, שהם רצו להשמיד הנשמה והמן רצה להשמיד הגוף ולכאורה הסכנה פחות יותר בגוף, אך באמת כוונתו הפנימית של המן היה להפריד בין הגוף אל הנשמה, היינו שהאדם לא ידע כלל כמה יקר הגוף של יהודי

כי המן גם אם הוא רואה שמאמינים בקדושת הנשמה, הוא יתלה את הנשמה על עץ גבוה חמישים אמה, וירחיק זאת מהגוף, ויראה לאדם שאין לו שום שייכות אליו. כי במקביל לתליית הנשמה, הוא קובר את הגוף, שלא נדע שהגוף שלנו הוא כלי קדוש, ורק דרך הכלי יש לנו חיבור לנשמה. וזה מה שהמן מייאש אותנו, שלא נאמין בקדושת עצמנו, עד שנזלזל באברים ליפול עמהם ח"ו.

א] בברכת אשר יצר מברכים אנו - 'ומפלא לעשות'. ואחד הפירושים הוא, שהוא הפלא הגדול של הבריאה איך הש"ת מאחד גוף ונשמה יחד, שהם לכאורה שני הפכים לגמרי, ובכל זאת אי אפשר אחד בלא חברו. כי גוף ללא נשמה מקומו בקבר, אבל גם נשמה ללא גוף מקומו בכסא הכבוד. ורק כאשר יש גוף, יש לנו נשמה בעולם הזה, שיכולה לעשות נחת רוח להש"ת. כי כל המצוות שיש בתורה הכל הוא רק על ידי איברי הגוף.

ב] וזהו עבודת האדם לזכר את גופו, שיהיה 'בשר' - שיהיה רך שיוכל להרגיש את תענוגי הנשמה, כי אף שבתפיסת השכל הגוף והנשמה הם שני נפרדים, וזאת מחמת שבהסתכלות ראשונה אנו רואים את עזות הגוף שהוא מלא ברצונות הפוכים מהנשמה, אבל באמת הגוף הוא כלי אל הנשמה, ואם האדם עושה עצמו בשר אל הנשמה, והוא עושה עוד מצוה ועוד מצוה עם 'גופו דווקא, היינו מצוות מעשיות שלוקח את גופו ועושה עמוס מצוות, אזי הגוף מתבטלת את הנשמה, והיא תוכל להרגיש אורה הנערב.

ג] וצריך מאוד להאמין ולהזכיר זאת לעצמנו יום יום ורגע רגע, שיש לנו גוף קדוש ממש שהוא ענין אחר לגמרי מגוף של גוי. וכל

מ'קבלת התורה' להלכות 'גב גזלן ועבד עברי'

שכן מלאכים יש להקב"ה די והותר, אך ה' רוצה בעבודתנו-אנו; בהתחזקונו בעבודת ה', בירידתנו ונפילתנו, ושוב התחזקות בעבודה ושוב נפילה, וכך הרבה פעמים, עד שנזכה לבוא אל התכלית בשלימות.

השמיעני את קולך

מהי אפוא העצה להתחזק בזמני ירידה? הצעקה והשוועה לה' יתברך.

כשהאדם רואה שמעשיו אינם עולים בקנה אחד עם התורה ועם רצונותיו וכיסופיו לה' - רים קולו בצעקה ובתחינה: "השיבנו אבינו לתורתך, וקרבתנו מלכנו לעבודתך!" אל ישלם עם מצבו הירוד; אלא יתאנח על מכשוליו ויתחזק במה שביכולתו לעשות.

היצר רוצה להפיל את האדם ע"י שאומר לו: 'אכן זכית למדריגות נשגבות, אבל מעתה אתה צריך להיות אדם שלם בתכלית... ומאחר שבאמת עדיין אינך אוחד באמת במדרגת השלימות - אם כן מה תועלת בעבודתך המועטת? שב ואל תעשה עדיף...'

אבל האמת היא להיפך - אף על פי שאתה נופל להיכן שאתה נופל - עדיין יש לך תקווה; עדיין אתה חייב לעשות כל שביכולתך. אפילו אם נכשלת בגניבה, הרי קיבלת את התורה במעמד הר סיני - וגם לגנב יש דינים והלכות - ואף על פי שאינך יכול להגיע לכלל, הרי אתה צועק אל השל"ת שירחם עליך ועל נפשך.

בזה נבין גם מדוע כתוב הענין של 'נעשה ונשמע' בסוף הפרשה, ולא לפני מתן תורה או מיד אחריו. ללמדנו בא, כי כאשר האדם יתחזק בכל מצביו ומעבריו - יזכה להגיע למדרגה גבוהה זו, לומר 'נעשה ונשמע' - להקדים את ה'נעשה' ל'נשמע'.

בפרשתנו עומדים בני ישראל סביב הר סיני, זה עתה שמעו את קול ה' בוקע מתוך להב אש, עלו ונתעלו ממדרגה למדרגה עד שפסקה זוהמתן והיו במדרגת אדם הראשון קודם החטא, והנה כעת מתחיל משה רבינו למסור להם את מצוות התורה "ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם".

הוא פותח את התורה בעבד עברי הנמכר בגיבתו, וכי ימכר איש את בתו לאמה', הציווי הבא הוא 'מכה איש ומת', וכי יזד איש על רעהו להרגו בערמה, 'מכה אביו ואמו', 'גונב איש ומכרו', וכן הלאה כל אבות נזיקין נזקי אדם ונזקי בהמה, הגנב והגזלן וכו', וכך עד סוף הפרשה בה חוזרת התורה לספר את השתלשלות סדר קבלת התורה, ואת התלהבות בני ישראל לקבל את התורה עד שהקדימו 'נעשה' ל'נשמע', והשל"ת כרת עמם ברית.

ויש להבין, הכיצד מיד אחר מתן תורה, כאשר בני ישראל הגיעו למדריגות רמות ונשגבות; שמעו וראו את קול ה' במוחש, והיו פרושים מכל הבלי העולם, זה כמה ימים - האם במדרגה כזאת היו נזקקים להלכות השייכות לגנבים, או לפושעים החובלים בזולת? לכאורה לא היו צריכים אלא שילמדו אותם כיצד ממשיכים לעלות עוד מעלות רמות בעבודת ה' ובהשגת תורתו!

אולם, כך היא המידה: אחרי קבלת התורה, אחרי המדרגות המופלאות שבהן זכו - מגיעות הירידות והנפילות. לכן זה הזמן ללמד אותם דינים של אנשים הנכשלים בעבירות, ודרכי משפט למזיקים ולחובלים.

עומק הפרשה

דיני התורה - תיקון הנפש

על ממון זה, כי גם היא יודעת את קדושת ממונו של היהודי, ואת התיקונים שהוא יכול לעשות על ידו, לכן עומדים כנגדו ארבעה אבות נזיקין, השור והבור, המבעה וההבער (כמובא בב"ק ב.), כללות ולבער ממון זה.

פעמים ובשווג או במזיד, נכשל אדם והוא גורם להזיק את ממון חברו, וזוהו הוא מונע את התיקונים והיחודים הנעשים למעלה, ומגביר לעומתם את אחיזת הסטרא אחרא בממונם של ישראל.

ויתרה מכך מביא רבינו, כי אף נפש האדם נפש אשתו ובניו כולם אחוים בממונו, ולכן הפוגם בממון חברו יכול להזיק לו עד מאד.

התיקון לזה הוא משפט הדיינים, על מקום משפט הדיינים אמר הכתוב "כי המשפט לאלהים הוא", ודרשו חז"ל (סנהדרין ח.) כביכול הם דנים את השל"ת עצמו, כי בדין תורה הנעשה כראוי ממשייכים הדיינים כח גבוה מאד לתקן את הפגם בשרשו, וכשהאדם משלם את הממון על פיהם הוא ממשיך תיקון להשלים את החסר עוד משרשו העליון של הממון עד הכסף הגשמי העובר לידי.

(על פי ליקו"ה להלכות נזיקין ה' ועוד)

ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם:

מיד לאחר קבלת התורה, עוד לפני סיום מעמד הר סיני, ישראל דומים למלאכי השרת וככלה בתוך חופתה (שבת פח: וע"ז ה:), והנה פותחת התורה בפרשת משפטים, פרשה זו עוסקת באחד החלקים הפחות מרכזיים לכאורה בעבודת ה' - 'פרשת הכסף', ועוד בחלקיה החשובים של פרשה זו - 'דיני הנזיקין'. מבואר בזוהר הקדוש (עין זוהר משפטים קיח), כי תשא קצא. ועוד) ובכתבי האריז"ל (טעמי המצות ולקוטי תורה משפטים) שארבעה אבות נזיקין - השור הבור המבעה וההבער, נמשכים משורש אחיזת הדינים, והם כוחות הקליפות שגורמים את החורבן ואת ניקת הקליפות מהשכינה הק'. רבי נתן מבאר את הענין לפי דרכו, כי הממון של ישראל אינו מטבע כסף בעלמא, אלא כלי של פרנסה שעל ידו נמשך החיים והמזון לאדם, כדי להביא אותו אל התכלית לקרב אותו להש"ת, ובעיקר כדי לעשות תיקונים נוראים למעלה על ידי אכילתם של ישראל, ועל ידי זה חוזר ונמשך אמונה בעולם.

לעומת הקדושה, לוטשת הסטרא אחרא את עיניה

דוגמא אישית

אם בשביל לחנך צריך להיות דוגמא אישית, אם כן איך אוכל לחנך את ילדיי?

שאלה זו היא שאלה שהרבה הורים נבוכים בה, כי מצד אחד כל המחנכים מדברים על כך שבשביל לחנך צריכים ההורים להיות דוגמא אישית, ומאידך מי יוכל לומר שהוא דוגמא לכל הדברים הטובים שהוא רוצה לחנך את בניו, וכי מצוות חינוך ניתנה רק ליחיד סגולה, והרי היא חובה שיש לכל אחד לחנך את בני ביתו שילכו בדרך ה', ואיך אפשר לתלות זאת בתנאי כזה שהוא צריך לעמוד בכל אותם הדברים שהוא מחנך את ביתו.

ועוד, הרבה הורים אומרים שהרבה פעמים היה להם תקופה של התחזקות בלימוד תורה, או איזה מידה טובה ובדיק אז הילד לא ראה אותם בשביל ללמוד מהם, ולהיפך דווקא בזמן של נפילה, אז בדיק בדיק הילד ראה אותם בקלקלתם, וכי באופן כזה אסור להם כבר לחנך את בניהם למידות טובות, וכי 'דוגמא אישית' הכוונה שאהיה מושלם.

הנה, אחד מהחידושים שרביז"ל לימד והרגיל אותנו הוא העסק בשיחת חברים, לדבר אחד עם חבריו הרבה ביראת שמיים.

ואל יחשוש האדם שהוא אינו ראוי לדבר ביראת שמיים ועבודת ה' כאשר הוא הוא עצמו רחוק מכך, כי העיקר לדבר דיבורים של אמת, דברים שרוצה לזכות להם, אפילו שבפועל הוא רחוק מהם, וכאשר אדם מדבר עם אמת, דיבורים של שאיפות ורצונות בעבודת ה', אפילו שהוא עדיין לא זכה לכך, הדיבורים האלו משפיעים על החבר ונכנסים בליבו.

מתוך דברי רביז"ל, נוכל להבין ש'דוגמא אישית' אינו בדווקא מי שבאמת שלם במעשיו ובמידותיו, אלא דוגמא אישית הכוונה, שהוא מאמין בדברים שאותם הוא מחנך ורוצה ללמד את בני ביתו.

דוגמא אישית הכוונה, שהילדים לומדים מההורים וסופגים בביטם את סולם הערכים, הם מריחים ומבינים בין השורות, מה חשוב באמת להעורים, ומה חשוב פחות. אלו ערכים באמת יקרים במשפחה שלהם.

אין דורשים מהאדם להיות איש מושלם בכל ערכי היהדות והמידות טובות, דורשים מהאדם שייצא את הדברים הטובים שהתורה מלמדת אותו, שאדם ידע בבירור וקובע לעצמו מה חשוב לו באמת בחינוך, איזה ערך הוא החשוב ביותר שהילדים שלו יראו בבית. וכשדבר זה ברור להורים, אזי ממילא הילד סופג את האווירה של ערכי הבית, וזה הדוגמא האישית שלו.

אם לדוגמא, ערך לימוד התורה הוא יקר אצל אביו, והוא רוצה ושואף לזה, למרות שהילד רואה את האבא טרוד בעניניו ורחוק מלימוד התורה, אבל אם הוא רואה שזה הדבר החשוב ביותר אצל האבא, ועיני האבא זורחות כשהבן לומד, והאבא מוכן להשקיע יותר בשביל שהבן ילמד וכו', או האבא חוטף לימוד לפעמים למרות שהוא עייף, אז הילד סופג את ערך לימוד התורה, יותר מעצם הדוגמא שהוא רואה את האבא לומד.

◆ חבורת 'ילדי רבינו' (של"ס): לאור ההיענות הגדולה אחר הפרסום כאן בגיליון הקודם, בו דיווחנו על פריסת החבורה לרמה הארצית, אנו מפרטים כאן כמה הודעות חשובות בעניין: א. חבורת 'ילדי רבינו' כבר פעילה תקופה ארוכה בק"ק כולל חצות ביתר עלית, וב"ה בהצלחה גדולה. ילדים רבים כבר יודעים לחזור בע"פ מקורות המספרים שבמסלול: שיחות הר"ן, ליקוטי עצות, וסיפורי מעשיות. ב. על מנת לצרף קהילות נוספות מכל רחבי הארץ, הורחבה פעילות החבורה, כדלהלן: מספר כרטיסי הספר להגדרה המרכזית הורחב משמעותית, ויורחב עוד לפי הצורך. בשלב זה: 20 כרטיסי ספר בסך 50 ₪ כל אחד, מדי חודש. ג. הנהלת החבורה תשלח חומרי תעמולה ורשימות זוכים לכל נציג. פרטים נוספים ולהצטרפות: הר"ר יוסף הכט: 0527611863.

◆ הופיע! לרגל שנת השיטה, יצא לאור עולם החוברת הנפלא "תוצה הארץ" המלקט בהרחבה ציטוטים נבחרים בענייני ארץ ישראל, ביניהם: כיסופין לא"י, מצוות התלויות בארץ, מעלת שנת השיטה, פירות שנשתבחה בהן א"י ומעלת עיר הקודש והמקדש. יו"ל ע"י מכון 'טועמיה' המפיץ מדי שבוע מאות קונטרסים המאירים את הפרשה או המועד בציטוטים חמים מספרי רביה"ק ככתבן וכלשונן. להשגת החוברת ולתרומות: 4205245450. ניתן לתרום גם ב'נדרים פלוס'.

◆ שבת מברכין אדר א': המולד יהיה ביום שלישי, בשעה 3:07 ו-16 חלקים. ראש חודש אדר הראשון יהיה ביום השלישי ולמחרת ביום הרביעי הבעל"ט.

יורל ע"י מכוני עלה לתרופה
בכל עניין או להצטרפות למנויים בדוא"ר:
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית: 02-8080148
במקרים מיוחדים:
054-8591148 | 053-3175211
המערטת וסגרת מיד יום ראשון בשעה 19:00

החיזוק השבועי

מי שיש לו אמונה - חייו חיים, והוא מבקש ימי חייו בטוב תמיד. כי כשהזקן לו פראי ויש לו טוב, בןדאי טוב לו. ואפלו בשאינו בק (דהיינו שאין מתנהג לו כסדר ויש לו יסודין ח"ו) גם כן טוב, כי הוא בטוח שאף-על-פי-כן השם יתברך ירחם עליו לתבא ויטיב אחריתו. כי מאחר שהכל מאתו יתברך בןדאי הכל לטובה. אבל מי שאין לו אמונה ח"ו, חייו אינם חיים קלל, כי חכה כשעובר עליו איזה רעה שוב אין לו שום חיות, כי אין לו ביה לנחם עצמו קלל, מאחר שאין לו אמונה קלל, ואין לו שום חיות ושום טוב, מאחר שהזקן בלי השם יתברך ובלי השגחה רחמנא לעלן. אבל על-ידי אמונה מה טוב ויפה החיות שלו כנ"ל:

(שיחות הר"ן נג)

יהלום

בי גם בעולם הזה הכל רואין
בי רק מי שיש לו אמונה
חייו חיים אמתיים:

(ליקוטי הלכות ברכות השחר ה, פ)

יש לי איזה ענין קשה, שאיני רואה פתרון לכך, איך אני אמור להתפלל ולדבר על זה עם השי"ת?

במצב כזה שלא יודעים איך לבקש, לא צריך בדווקא להתפלל בצורה של בקשה, אלא בעיקר באופן של 'שיחה' כמו שאדם משוחח עם חבר, ופורק את ליבו. לספר לו את הקושי, כמה שהדבר מטריד ומצער. כמובן יש להשתדל שלא תהיה השיחה באופן של תלונה, אלא לשלב בשיחה כמה דיבורים של הודאה על חסדים קטנים ונקודות של אור שיש בכל הסיפור הזה, או לשלב כמה דיבורי בטחון ותקווה שבדואי השם יכול לעזור, אבל באופן כללי המהלך הוא פשוט, לספר ולספר להשם כמה שאפשר את כל התיאורים והצדדים של הבעיה. דיבור שכזה מקרב מאוד את האדם להשם יתברך, גם כשעדיין הישועה רחוקה, יקבל חיזוק גדול בלב של בטחון, שיש לו על מי להשען, ויש לו כוחות לחיות כראוי עם הצער, וזה בעצמו הישועה.

א] מהיכן מקבלים כח להתחיל להתפלל ולדבר עם ה'?

הכל תלוי באמונה בשני דברים. א. אמונה בהשם יתברך שהוא עומד עלינו ושומע את תפילתנו. ב. אמונה בעצמנו שיש לנו את הכח כמו גדולי הצדיקים, לעשות מופתים, ולשנות בדיבור שלנו את כל הגזרות למעלה, ולהפוך לגמרי כל מצב לישועה גדולה. (עיין באריכות בליקוטי הלכות נחלות ד') כי עיקר המחשבה בהתבודדות אמורה להיות הן אמונה בה', והן אמונה בעצמנו, וממילא כבר מתפתח שיחה. הסיבה שאדם אינו מוצא מה לדבר עם השי"ת, הוא לא בגלל שאין לו דברים שמצירים לו, כי בכל יום מתחדש על האדם דברים חדשים שמצערם, כואבים ולוחצים עליו, הן ברוחניות והן בגשמיות. ואם האדם אינו מרגיש צער מכלום, אזי בוודאי שיש לו מה לדבר עם השי"ת, כי אם באמת היום יש לו שמחה מכמה דברים עד שאינו מרגיש שום עגמת נפש, אזי אדרבא, יכול לפתוח ליבו בדיבורים של שבח והודיה להשי"ת.

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מ"צ דביהכ"ס נחלת חן

הלכה פסוקה

מים אחרונים

סוג דפוס

איך נוטלים

א. אין צריך ליטול מכלי, וגם אין צריך 'כוח גברא', כלומר שיבואו המים מכוח אדם (משנ"ב סא). ולכן אפשר ליטול מים אחרונים מהברז. ומכל מקום המחמיר ליטול מכלי, תבוא עליו ברכה (לחוש לפוסקים שצריך כלי דייקא: שלחן הטהור ג. פלא יועץ ערך נט"י. ובתשובות והנהגות א קעג ד"ה ונסתפקתי, ולכאורה כ"ד הגר"א. וכן י"א שצריך כוח גברא: כנה"ג בהגהת בשם ריא"ו. באר היטב ח. אן בש ח, שלח יא, בשם י"א. ובכף החיים אות כה).

שאינו מעביר הלכלך. וכשיש טרחה וכו', אפשר לסמוך על עיקר הדין שא"צ כלי. ג. יש ליטול דוקא 'בתוך כלי' (שו"ע ס"ב ומשנ"ב ה). וכן על פי הסוד, סדר הנטילה היא לתוך כלי דייקא (קב הישר בסוף פ"ד. מקו"ח קפא ב. תולדות ר"נ כ"ץ בדברי מוסר טו. שלחן הטהור ב). ד. לגבי נטילה לתוך הכיור - נראה שהמיקל יש לו על מי לסמוך (ד"ל שנחשב ככלי וכדמוכח בהלכות מקוואות. ואת"ל שאינו כלי, הרי דעת כמה רבונות שא"צ כלי דייקא כל שאין חשש דריסה עליהם. וגם י"א שדוקא ע"ג קרקע שורה ר"ו).

ז. יש שהחמירו שלא ליטול מים אחרונים לתוך כלי אכילה ושתייה (אמרי פנחס מקורין, בנדמ"ח שער הקדושה פו, בשם הר"מ מפערשווסק. אשל אברהם בוטשאטש, קפא ב. ובשו"ת תשובות והנהגות ב קיד, מכמה גדולים).

ולמעשה המיקל בזה, יש לו על מה לסמוך (כי לא הובא ד"ז כלל בפוסקים, וגם י"א שבכלי אין שורה ר"ר כלל. וכן ראה בכה"ח קפא ח ובסימן קעג טו). אך יש לטוֹף אותו היטב אחר כך (לחוש לסוברים שאף בכלי שורה ר"ו. ולכאורה מועיל גם למחמירים ה"ל). וכן אפשר ליטול לתוך כיור אף כשיש שם כלים, כי הרי בלאו הכי יטפו אותם אחר כך.

ה. ואין ליטול על גבי הקרקע, כי יש 'רוח רעה' במים אלו, ומי שידרוס עליהם עלול להינזק ח"ו. וי"א שאם הקרקע מרוצפת, אין שורה רוח רעה על המים (ראה שו"ע בומשנ"ב שם). ו. יש נוהגים ליטול מים אחרונים מתחת לשולחן, וסומכים על המובא בפוסקים שאפשר לעשות כן (וכמ"ש במשנ"ב ד) - אבל למעשה לאו שפיר עבדי. כי התירו לעשות כן רק כשיש שם עפר ואז המים נבלעים, או כשהוא במקום כזה